

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 2111/2020
18.03.2021. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Весне Поповић, председника већа, Зоране Делибашић и Гордане Комненић, чланова већа, у правној ствари тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Никола Тадић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Министарство правде, коју заступа Државно правобранилаштво, Одељење у Суботици, ради неоснованог обogaћења, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против решења Апелационог суда у Новом Саду Гж 4568/19 од 18.12.2019. године, у седници одржаној 18.03.2021. године, донео је

РЕШЕЊЕ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против решења Апелационог суда у Новом Саду Гж 4568/19 од 18.12.2019. године.

Образложење

Решењем Вишег суда у Сомбору П 101/18 од 08.08.2019. године, ставом првим изреке одбачена је тужба тужиоца АА из ... поднета против тужене Републике Србије, Министарство правде, ради неоснованог обogaћења. Ставом другим изреке обавезан је тужилац да туженој накнади трошкове поступка од 48.000,00 динара.

Решењем Апелационог суда у Новом Саду Гж 4568/19 од 18.12.2019. године одбијена је жалба тужиоца и потврђено решење Вишег суда у Сомбору П 101/18 од 08.08.2019. године.

Против правноснажног решења донетог у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану одлуку, у смислу одредбе члана 408, у вези члана 420. став 1. и 6. Закона о парничном поступку („Сл. гласник РС“ број 72/11, 55/14, 87/18 и 18/20), па је нашао да ревизија тужиоца није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности, а у поступку пред другостепеним судом нема пропуста у примени одредаба Закона о парничном поступку. Ревизијско указивање на битну повреду парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП није релевантно, зато што та повреда не представља дозвољен ревизијски разлог у смислу члана 407. ЗПП

Према стању у списима, тужилац је син покојног ББ који је рехабилитован правноснажним решењем Вишег суда у Сомбору Рех 110/13 од 10.07.2014. године. Правноснажном пресудом Вишег суда у Сомбору П 29/16 од 02.11.2015. године одбијен је тужбени захтев којим је тужилац тражио да се обавезе тужена да му (као законском наследнику рехабилитованог лица) исплати на име рехабилитационог обештећења - накнаду материјалне штете и нематеријалне штете од укупно 77.558.846,66 динара и то: за обављени а неплаћени рад његовог оца у редовно радно време и прековремени рад, по основу губитка плате за време незапослености по престанку лишења слободе, по основу разлике у личном дохотку пре и после штетног догађаја, по основу губитка бенефицираног радног стажа и по основу разлике у пензији, као и по основу накнаде за психички – душевни бол због противправног лишења слободе. Тужбом поднетом у овом спору тужилац тражи да се обавезе тужена да му (као законском наследнику пок. оца ББ) исплати укупно 77.558.846,66 динара и то: за обављени а неплаћени рад његовог оца у редовно радно време и прековремени рад, по основу губитка плате за време незапослености по престанку лишења слободе, по основу разлике у личном дохотку пре и после штетног догађаја, по основу губитка бенефицираног радног стажа и по основу разлике у пензији. У поднетој тужби тужилац, као правни основ његовог тужбеног захтева наводи неосновано обогаћење.

Нижестепени судови су поднету тужбу одбацили због постојања правноснажно пресуђене ствари. Наиме, правноснажно пресуђена ствар постоји када између покренуте и раније правноснажно окончане парнице постоји идентитет странака и идентитет захтева. Према члану 359. став 2. ЗПП, суд током целог поступка по службеној дужности пази да ли је ствар правноснажно пресуђена и ако утврди да је парница покренута по захтеву по коме је већ правноснажно одлучено, одбациће тужбу.

Током поступка је утврђено да су овде тужилац и тужена били странке и у парници окончаној правноснажном пресудом Вишег суда у Сомбору П 29/16 од 02.11.2015. године, а постоји и идентитет захтева у овој и правноснажно окончаној парници. Тужилац у обе парнице тражи наплату новчаног потраживања, на основу чињенице да рехабилитованом лицу - његовом покојном оцу, током издржавања затворске казне на коју је осуђен из идеолошких и политичких разлога није плаћена накнада за принудни рад, нити накнада за изгубљену плату, бенефицирани радни стаж и пензију, која тужиоцу припада као његовом законском наследнику. У правноснажно окончаној парници тужилац је исплату тог новчаног потраживања тражио по основу права на рехабилитационо обештећење (накнаду материјалне и нематеријалне штете), прописаног чланом 26. став 1. Закона о рехабилитацији. Тужбом поднетом у овој парници тужилац исплату истог новчаног потраживања тражи по основу неоснованог обогаћења (стицања без основа), у складу са чланом 210. Закона о облигационим односима. Имајући у виду наведено, по оцени Врховног касационог суда, нижестепени судови су правилно применили одредбу члана 359. став 2. ЗПП, јер између ове и правноснажно окончане парнице постоји субјективни (странке) и објективни (тужбени захтев) идентитет.

Нису основани наводи ревизије о битним повредама одредаба парничног поступка и погрешној примени материјалног права. Битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 7. ЗПП и одредбе члана 294. став 2. ЗПП није законом прописани разлог за ревизију (члан 407. став 1. ЗПП). Супротно наводима ревизије, правни основ наведен у тужби није од значаја за суд (члан 192. став 4. ЗПП), па зато промена тог основа у поднетој тужби нема значај за непостојање

идентитета тужбеног захтева у овој и ранијој, правноснажно окончаној парници. Стога су правилно одлучили нижестепени судови када су одбацили тужбу тужиоца због правноснажно пресуђене ствари.

Правилна је и одлука о трошковима поступка донета на основу члана 153. и 154. Закона о парничном поступку.

На основу изнетог, применом члана 414. став 1. у вези члана 420. став 6. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа-судија
Весна Поповић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић